

CONSTANTĂ

ABONAMENTELE:

la joră pe 1 an	10 lei
, 6 luni	6
, 3	4
Pe măsură de la joră peste 100 lei	100
— Incep de la 1 ale fiecărui lom. —	
— Se plătesc înainte —	
Un exemplar 20 bani, vechi 30 bani.	

Director-proprietar: P. GRIGORESCU

APARE DUMINICA

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA

— Strada Elena №. 8. —

ANUNCIURILE:

Pe pagina IV rindul	20 bani
, III	1 leu
, II	
, I	
INSERTII SI RECLAME	
Pe pagina 10 rindul	2 lei
— Scrisorile nefranate se refuză. —	
Manuscripte, nu se înapoiesc.	

Curătenia orașului

Prin poziția sa de promotoriu, de trei părți inconjurat de apa mare, prin expoziția spre mișcă-đi și situația sa inclinată și destul de ridicată deasupra nivelului mării, între 36—57 grade de înălțime, — nefiind influențat de nici o vecinătate nehygienică, de nici un curent vătamator, orașul Constanța intrunecă toate condițiunile topografice ale unei localități sanatoase.

In asemenea condiții, mână omului, cu puțină energie și străruință și relativ cu mici cheltuieli, poate face ca orașul să poată fi menținut într-o perfectă stare de curătenie. Constanța și este chiar, pentru vizitatorii băilor noastre maritime ce vin din toate părțile țării, cel mai curat oraș.

Buna impresie asupra vizitatorilor s'a facut din priușant, și ca se datoră se administrației trecute, în cap cu d-l Remus N. Opreanu, fost prefect, sub care s'a facut din nisice meidane infecție actualul bulevard după marele mare, și marea hotel Carol I, unicul locuri pâna acum ce atrag mai mult pe vizitatori. E adeverat că administrațiile comunale trecute și-au dat destulă osteneală a infamusește și a întreținut destul de curat quartierul balnear, și reputația de care se bucură astăzi acest oraș, care atrage în toti anii vizitatorii cel mai mare și al țării, se datoră se străuinței lor în astă privință.

Reمانă că administrația actuală și cea viitoră să completeze opera pentru orașul întreg, și în special pentru quartierele comerciale, lucrări care să înceapă și să continuă cu destulă activitate. Planul de aliniere și nivelarea orașului, lucrările pregătitore pentru aducerea apelor, parcurile ce se formează în interior și în jurul Constanței, pavarea strădelor de sus, clădirile de spital și școală, strămutarea oborului și a magazilor de cereale, sunt toate în curs de execuție și u-

nele aproape gata. Aceste și multe alte lucrări mari care se vor mai putea face cu bugetul drumurilor, indoit pentru anul acesta, vor preface în curând actualul aspect oriental al Kiustendjei, dând un aspect mai european vîtorului plomân al țării românești.

Unde nu s'a putut face nimic, unde e greu de tot a se face ceva, este în hygiena privată, în sistemul de locuință și de trai obiectiv la oriental, între care vecinie, dar mai ales în casuri de epidemie, mortalitatea este mult mai mare de cât între ceilalți locuitori. Și aci, în ce privesc mai cu seamă locuințele, s'a luat căteva dispozitii bune, distrugându-se bordeele din raza orașului, și impunându-se oarecare reguli la facerea latrinelor, dar suntem încă departe de a fi stăpînit răul peste tot în ce privesc asanarea locuințelor.

Vom vorbi alta-data mai detaliat asupra acestor neajunsuri; acum ne vom ocupa, în ceea ce urmează, de căteva constatări făcute cu ocazia inspecțiilor sanitare organizate de primărie, care sunt de actualitate și oportunitate netragătoare în fața *ospitașă negru* ce ne amenință de pe toate carările.

In primul rînd vine curătenia strădelor, piețelor, abatorului, meidianurilor și locurilor virane, desul de numeroase în cuprinsul orașului.

Să incepem cu *portul*, locul unde, la anumite căile, este munca și aglomerarea cea mai mare de persoane. Portul, tocmai locul unde este apa la față, este în cea mai prosto stare hygienică. În întregul basin, inclusiv côtele sale, pe care s'a constituit proprietară D. C. F. nu e dos de clădire, de magazie, de deposit, de material grămadit, care să nu fie acoperit cu murdăria de tot felul. Chiar în dosul gărelor, sub fosta bucătărie-spalatorie a caselor după strada Elena, unde se aruncă toate imperiile a-cestul stabiliment, murdaria are un strat mare de grosime în tot

lungul localului ocupat de funcționarii C. F.

In port este o singura latrina pentru totă lumea lucratore și ședetore în port, întreținută într-o stare nu se poate mai misericordă pentru importanța casului. — Intrebam: cui aparține întreținerea acestor *unice latrine*?

Un al doilea focar de infecție este magazia Statului din strada Tomis care a servit până s'a dărămat de grajduri escadronelor de roșiori. Această magazie se află de mai mult timp servind, cu totă vigilență poliției, de ascundetore populației flotante pentru toate infrastructurile de salubritate și hygiene publică. Dupa cît scim s'a facut ministerul cunoscut acesta stare de lucruri, dat totdeauna fără nici un rezultat. Totă circulația cu muncitorimă din port, cu funcționarii C. F. se face pe lângă acest cub de epidemie. Ba ce e mai mult, imediat din jos de acest vechi deposit de imundizație tuturor stabilimentelor publice, foste situate de asupra acestor grajduri, se află cele două puțuri, de unde se alimentează tot orașul cu apa de spălat și chiar de băut. Dacă epidemia s'ar nasce în oraș, sa se spicie că ea va fi propagată în quartierul de jos, așa dîs balnear, numai grație apel ce se scurge în cele două puțuri prin aceste grajduri.

Că cronicari întrebă: cui încumbe asanarea acestui loc?

E revoltător lucru, că pe un biet hangiu de la marginea orașului să-l amendezi și închizi pentru mici necurătenii din curte, iar pe Stat, care întreține în iniția orașului cel mai periculos și mai infect focar de boli, să nu îl poți constrânge la nimic!

Ceea ce zicem acum despre Ministerul Domeniilor, proprietarul acestor magazi, vom repeta și pentru celelalte autorități cu altă ocazie, pentru unele locuri virane ce le aparțin, dar care nu prezintă un pericol așa de imminent.

Nu ne indoim că pentru cele care aparțin comunel, d-l primar va lua dispoziții pentru a închide acele locuri, care prezintă pericole pentru sănătatea publică; dar unde comuna este datore să pună mâna mai întâia, și imediat, sunt bordeele și locuințele infectate din dosul Diviziei, chiristigilor, și de pe meidanurile din dreptă și stânga străbei ce duce la cimitir, pe unde mai sunt încă multe locuințe construite în pamant, fără o rază de lumină, în care se găsesc încă țigani, sacagi, cărujași, crescători de porci, de oi, laptagi, omene și prin munca și produsele măinilor lor servesc zilnic alimentația publică a orașului.

Să scos, ce e drept, mulți nenorociți din asemenea vizuri, dându-li-se alte locuri mai sălubre, dar au mai rămas încă destule cuiburi morbisere. În prejurerul carora numai depozitele fecale cu emanațiile lor pestilențioase sunt deschise la plin soare și la plin aer.

E trist lucru că să ajungem la asemenea constatări, după ce am vorbit de reputația cuartierului balnear, dar este așa, și datori suntem să descriem faptele după cum sunt, tocmai pentru că realele ce semnalăm nu sunt ceva necremediabil.

Scrim că administrația actuală desvolta destulă energie în asanarea orașului. În imprejurările de față însă, fortele trebuie întreținute. Niciodată cheltueala nu poate fi mai bine justificată ca aceea ce se face pentru asigurarea sănătății publice. Acele locuințe trebuie distruse, locuitorii fără mijloace mutați, fie și în corturi, pe aceste călduri caniculare, iar depozitele disinfectate ori curățite pe cheltuaiala comunel.

Un alt rău, asupra căruia insistam catre onor. poliție, este grămadirea de lucrători haniali, zidari și lemnari, cu decile în căte-o odă infecță și întunecăsă de pe la unele cafenele și case particulare, situate în mijlocul orașului, cum sunt acele

din dosul poștei, cca din sus de casa Birnfeld, alta în aria stânga a hotelului Bulgaria și caselor particulare de pe strada Iberătăței în fața hanului lui Musa, unde dorm, în niște odai în pămînt, căreia îndivizit la un loc.

Asemenea localuri, trebuie escamatazate chiar și pentru motivul că antreprenorii lor caută să se sustragă de la acsele fiscale impuse antreprenorilor închirietori de cămăre de locuință, și de sub privegherea poliției.

Am semnalat aci numai cazurile ce prezintă pericole iminente, și care, totuși, se pot remedia imediat, fiind încă timp.

Vom vorbi alta-data asupra altor măsuri ce mai trebuie luate pentru a evita pericolul de care suntem amenințați.

Turie-St.-Martin și Oradea mare

Un efect al conferinței de la Sibiu este și dezșteptarea slovacilor din Austria. Se știe că Slovaci în ultimul timp nu prea au dat semne de viață națională și Ungurii grație fostului sdrobitor de naționalitate, Coloman Tisa, (fost ministru președinte al Ungariei) care le desființase cele 3 gimnaziile ce aveau, și consideră că adormiți pentru vecie. Ei bine, îndată după conferința de la Sibiu, Slovaci au dat dovezi că la dînsii sentimentul conștiinței naționale este foarte puternic. Ocazia a fost sărbarea ce voiau să aranjeze la Turie-St-Martin în memoria poetului lor J. Kollar.

Guvernul ungur, care n'a cutesat să oprescă conferința din Sibiu, a crezut de cuvînt să și arate puterea sajă de Slovaci mult mai slab și încă neorganizați în partid național și a opriț fineea sărbării cu toate că Slovaci trimisese o delegație la ministru H. Hieronimi și röge pentru incuviințare. Slovaci cu toate acestea s-au adunat în număr mare din toate părțile și peste 2000 au plecat la Moșovce locul natal al poetului duând cununi de flori pe care vor să le depună, acolo unde a fost casa lui pe un loc gol căci casa a fost distrusă de un incendiu.

Când au ajuns însă aci au dat de un zid de sutăi căci 24 de gendarmi cu un sublocotenent n'a permis nimănui să se apropie. Damele au aruncat cuvîntul peste baionetele jandarmilor. O fetiță care a aruncat un buchet de flori a fost arestată și abia eara eliberată la insistență mamei sale. Poporul venind mereu în mase, și iritația crescând din ce în ce subprefectul a chemat telegrafic armata, ca să evite o ciocnire între popor și gendarmi.

Slovaci se plimbău în grupe când cântecul național slovacesc. Spre seră târziu s'a restabilit ordinea.

După expirarea terminului de oprire s'a dus tinerimea slovacă în mase mari la Moșovce pentru că în liniste se dea expresie pietății lor pentru memoria lui Kollar. În urma ordinului telegrafic al autorităților au venit însă gendarmi și au abuzat cu baionetele mulțimea de la locul nașterii, din locuințele private și chiar din oraș.

Nu e de loc mirare decât acesta a produs mare forbere și inversu are între Slovaci din Ungaria. Ziarele lor *Národní Listy* și *Národní Noviny* scriu articole forte energice contra guvernului unguresc. Ar trebui să știe nobili descenții ai Hunilor că nu se năbușesc cu forța sentimentele unui popor ci din centru măsurile draconice oțelesc caracterul și lupta va fi cu atât mai crâncenă. Nouă pare bine că largă România să aibă și Slovaci și că anătuporul să se incepă de asemenea să se miște Sârbi și Croații.

O nouă victorie a reușit calalia de stradă ungurească, de astădată, contra celor mai moderati Români, contra episcopului Pavel de la Oradea mare. și aici, ca și la Turda, Arad, Șimleu, T.-St. Martin, au dat expresie șovinismului lor spărgând și devastând casele românilor, biserică și locul episcopal.

Se știe că dintre episcopii români de peste Carpați cel mai moderat este de sigur episcopul Pavel. Canonul Lauran contra căruia încă a fost îndreptat vândismul nu numai că nu e naționalist dar totdeauna a lucrat într-acolo ca să și căștige simpatia guvernului ungur singurul său scop fiind insinuarea la cei mari spre a ujunge în posessia vre-unui scaun episcopal. Se

vedem care a fost motivul scandalului. Episcopul Pavel destituie pe un preot nebun și nedisciplinat un nume Pituk Bela (după nume se vede a fi maghiarizat). Aceasta cărăsunare publică o broșură, în care acuza pe episcop că ar fi romanisat peste 24,000 de unguri. Atât a trebuit presei șoviniste pentru că parte din acăstă cauză, parte din incidentul conferinței naționale să atipe pe cavalerii din Oradea.

Că să nu se zică că suntem parțiali sămădă după *Magyár Hirlap* de la 10 August descrierea evenimentelor:

Demonstrația a inceput seră, pe la ora 7. O ceată mare s'a adunat înaintea clamorului de bătuți români, pe care îl bombardă cu pietre căzute. După cercevelele judecător se informă că ele și deteră năvală asupra bisericii, și argindu-șa, nimicind ferestrele. În mijlocul

unui shifer continuu, ajunseră apoi în fața caselor acuzaților Dama, Bara, Zige, străduind ferestrele. De asemenea au nimicit totuși mobiliile scumpe ale comerciantului Bojar.

I-jurénd și blestămend ojanse apoi mulțima înaintea poletului episcopal. Poliția nu s'a putut opri multimii care înarmată cu scândezi, pietre și prăjini grose, a dat assalt asupra palacului lovind îngrozitor în portă și făcând praf totuși ferestrele. Intr'aceea o cătă a inceput să cânte imnul lui Kosuth și alta a bombardat ferestrele convenției greco-catolică.

Presă maghiară taxădă aceste vandalismi drept manifestații naționale și până acum încă nici un singur ziar unguresc nu a reprobat aceste scandale nemai audite, ba din contra le aprobă încă, aşa de ex. ziarul „Arad és Vidék” de la 11 August să adresează către episcop zcându-i că..... merită să fie spănzurat pe cel dințăi arbore, ca cel mai ingrijit și mai mișcă trădător de patrie.

Trădător de patrie pur și simplu, fiind că este român și vorbesce românește. Cam tot așa se exprimă *Szabadság* din Oradea și *Budapesti Hirlap* în numărul său de la 11 August scrie că: *Vândutul mulțan Oradea mare e pornit din iubirea de patrie și zice mulț departe: Noi nu putem să condamnăm poporul maghiar din Orade, pentru că s'a senlat în contra dușmanilor patriei. să-i pedepsescă.*

Cum vedem ziarele ungurești atât pe unguri la revoluție. Nu știm dacă în momentul actual le-ar merge bine, un singur lucru ar trebui să știe ungurii că în caz de revoluție ei sunt numai șese milioane și Români singuri fără celelalte naționalități din Austria sunt peste zece milioane. Noi n'avem de căt să le zicem înainte!

tor. B.

In casele în care se bănuște că există un bolnav de colerină se va lua următoarele măsuri:

INSTRUCȚIUNI pentru Prevenția Colerel în Comunele Rurale.

Administrația comună în caz cand va observa că un locuitor suferă de colică (tăeturi în pântice) cu vârsături și eșire afară că s'a învenit mănele și pieioarele și are cărcel în pulpe, va reporta că mai curând prin un om călare D-lui Medic al plășii și D-lui Sub-prefect și în plășile unde nu este Medic de placă, D-lui Medic primar al județului, iar până la sosirea lor va executa următoarele măsuri:

Se va asigura cea mai strictă izolare a bolnavului. Administrația locală, luând avisul medicului, poate

ordona măsura prescrisă la art. 14. In casele speciale, pe care le va apăra autoritatea sănătății locale se vor putea strămuta din casa infecțată toate persoanele sănătoase, cu excepția acelora care îngrijesc pe bolnav, cu condiția ca aceste persoane strămutate să nu vină în timp de căteva zile în locuri ocupate de alte multe persoane și ca ele să rămână sub de aproape priveghiere sănătății.

Se va opri intrarea în casă a altor persoane afară de acelea care aparțin familiei bolnavului și afară de medic și de preot.—În cazul în care se vor da instrucțiuni lăcurite pentru ca să nu propage boli. La frica care a fost întrebuită de bolnav se va închide până la desinfectare. Această desinfectare se va executa cu totă grăba, turnându-se în gura latrinet și în hasna lapte de calce sau o soluție de acid carbonic crud cu acid sulfuric și apă, spălându-se scaunul, ușile, ferestrele și pardosela latrinet cu o soluție de acid carbonic pur 5%, și spălându-se peretele latrinet cu lapte de calce.

Asemenea se vor spăla de urgență mai întâi pardosela camerei și a coridorului, și scările cu acid carbonic 5%, canalurile și rigolele din curte, depozitele de necurăteni din casă, curte bucatărie se vor desinfecta cu lapte de calce sau cu o soluție de acid carbonic crud.

Nu se va putea scăde din casă nici un obiect înainte de a fi desinfectat. Puțurile din curțile caselor infectate se vor închide într'un mod provizoriu: se vor goli și curăță toate putinele donițele, hârdaele și alte vase și rezervorii de apă din acele case.

Escrementele bolnavului și materialele versate de bolnav se vor desinfecta chiar în camera bolnavului cu lapte de calce sau cu acid carbolic solut 5% pardosela și măibilele mânătele se vor spăla cu aceiași soluție. Covorele, paturile și alte obiecte de asternut și vestimente pătate cu dejeconurile bolnavului, precum și vestimentele și încălțăminte pe care le-a purtat în momentul când s'a înbolnavit se vor muta tot în soluție de acid carbolic 5%, sau se vor afuma cu pucișă într'un loc închis și apoi se va lăsa să rămână mult timp.

Albiturile (rufe) bolnavului se vor muta tot în soluție de acid carbolic 5% timp de 24 ore și apoi se vor fierbe în apă și spăla.

După insanatoșirea bolnavului său după închiderea lui din viață și după scădere mortul din casă, se vor arde păiele din sutele și rogojinele aflate în casă, se vor desinfecta și atât camera în care a zăcut bolnavul precum și camerile care să fie ocupate de persoane care îl să îngrijesc și alte obiecte aflate în ele prin arderea de pucișă pusă pe un man-

gal aprins, ținându-se ușile și ferestrele închise 6 ore, apoi aceste camere desinfecțate se vor lăsa timp de 6 zile în care timp nimeni nu poate locui într-oasele. La arderea păelerii și a rogozinelor se va lăsa precauția ca necurăteniile aflate pe ele să nu se risipească în timpul transportului până la locul unde se ard.

In casă de moarte, cadavrul nu se va spăla, ci lăsată după constatarea decesului se va înveli într-un cérécă înmiciat în acid carbolic 5 la sută, se va mai turna peste el o cantitate din acăstă soluție și se va lăsa în sieri, care va fi închis ermetică în casa în care a murit și se va transporta la cimitirul din comună în care a murit.—Transportarea în altă comună a morților de cholera este opriță.

Persoanele care îngrijesc pe bolnav și vor spăla adeseori mâinile și obrazul cu săpun și apoi cu soluție de acid carbonic 2-3%. Vesminte și încălțăminte care le-au purtat în timpul cărora căntat pe bolnav se vor infecta de o parte cu obiectele întrebunțiate de bolnav.

Persoanele însărcinate cu desinfecția locuinței și a altor obiecte, și cel chiamați a desinfecția cadavrul, nu să se așeze în sieri și să transportă, vor fi povățuiti asupra precauțiilor de lăsat, asupra necesității de a să spăla și desinfecția mâinile, obrazul părul, barba apoi vesminte și încălțăminte de care să se servit în timpul operațiunii.

INSTRUCTIUNI

Pentru luarea medicamentelor și pentru întrebunțarea desinfecțantelor.

1. *Proferari contra Diareei (urdinare).*

La oameni mari care să urdinare se va da din aceste prafuri la fiecare ceas o dată în o lingură cu săpun, cât începe pe un vîrf de cutit, repetându-se acesta de 8 până la 10 ori pe zi.

La copii de la 4 ani în sus se va da tot de 8 până la 10 ori pe zi, la fiecare ceas o dată, însă cantitatea va fi redusă pe un sfert la cel de la 4 până la 10 ani, și la o jumătate la cel de la 10 până la 16 ani, de aci în sus se va da ca și la omeni mari.

2. *Picături contra Colicilor (Tăieturi la stomac).*

Din aceste picături se va da în casuri de durere de pântece cu urdinare sau fără urdinare căte 10-15 picături în apă sau pe zahăr la copii de la 3-10 ani numai de 3 ori pe zi căte 5 picături.

3. *Contra vîrsăturilor.*

La oameni mari care să vîrsături se va da la fiecare oră căte o lingură; la copii de la 6 la 16 ani se va da la fiecare oră o lingură de

dulceață până ce începe să vîrsăturile.

4. *Peste fricțiuni (ferecere pe corp).*

Bolnavul la care se racetează și se învințează mâinile și picioarele, se va frica atât pe ele, cât și pe corp cu o flanelă înmiciată în doctoria din sticla cu No 4, se va lăsa cărămidă caldă la pântice și la picioare.

5. *Spirt pentru topirea acidului fenic Cristalin.*

Acest spirit se lăsă în sticla cu acid fenic crist. și după aceea se lăsă în sticla și se lăsa în apă caldă cu cea mai mare îngrijire ca să nu crape, se lăsă până ce se topesc acidul-fenic și pe urmă se va urma cum se prescrie la No. 6.

6. *Amestecarea acidului-fenic pentru desinfecțare.*

Din acidul-fenic topit cu spirit se lăsă o cantitate cât începe în 3 linguri mari de masă în un litru de apă și se stropește conform instrucțiunilor date mai sus.

7. Pentru desinfecțarea privărilor sau a locului unde s-a aruncat urinarea sau vîrsăturile bolnavului în casă când n'are privată, se va topi var ne stins cu apă și se va arunca în privată sau în acele locuri.

Prefect-Colonel, N. KIRITESCU.

Medic primar, Dr. S. Mihailescu, Brăila.

PRESA EUROPEANĂ

CESTIUNEA ROMANA

Il Cittadino ziar italienesc arătând tot motivul pentru că e să convocați conferința națională, precum și măsurile de restricție contra programului sedintelor, contra tuturor încălcărilor.

Raportând aceste fapte nu putem că să nu protestăm din totă puterea nostră, în numele civilizației și umanității atât de urât ultragiate prin aceste excese ne eguale.

L'orriere del Veneto se ocupă într-un prim articol cu *Replica*, care a smuls Italienilor simpatie nemarginită pentru Români și ură contra Ungurilor.

La Gazeta de France într-un lung buletin se ocupă de conferința din Sibiu și de causele, care au motivat-o. El încheie:

Totă naționalitatele oprimate de Unguri au simțit că a sosit ora de a revendica drepturile lor; congresul din Sibiu va fi, trebuie să sperăm, punctul de plecare al unei agitații seconde, care va săli în fine pe Unguri a recunoște drepturile acelora pe care o inichitate politică i-a făcut supuși săi. Articolul e scris de D. H. Kastner.

Le Gaulois sub titlul: *Expansionea română* scrie: „Unul dintre popoarele care în betrana noastră Europeană arată cea mai mare verdeță și tinereță, acesta este neinduioios, poporul român. Națiunea vigorosă și puternic atașată ilustrelor sale origini, ea luptă pentru a conserva, în mijlocul potopului slav, care o înconjură și o amenință pe ea, fisionomia sa particulară și caracterul său propriu. Ea are pe unu dintre ai sei închiși în monarhia ungurească, acestia sunt Români din Transilvania, copii exilati, care ar voi să-și recastigă pe mama lor națiunei. În orice caz ei și-au să resiste vexațiilor guvernului unguresc, alarmat de intenția să desvoilearea lor.”

După ce rezumă cele petrecute la conferința din Sibiu, scrie:

„E lucru de sine înțeles, că aceste aspirații, ori cat de legitime ar fi ele, nu su și de loc pe placul Ungurilor. Acești sunți ca unii din popoarele pe care îi-ai anexat cu forță, a servit, vreă astăzi și scape de denești pentru că și triunfă în prezentul lor principiu modern ai naționalităților. Situația e deficată p. Români, pățe că acești vor răsu *total pentru tot*, hotărî precum sunt a cucerii independență lor politică, se vor pune în stare de insurecție. Dacă Unguri cediază asupra unui punct, măne Români, incurajați, vor insista pentru al doilea și aşa mai departe.

Dar ori cum ar fi, congresul din Sibiu a aprobat în unanimitate politica comitetului național, care apără interesele naționale ale Românilor din Transilvania și i-a dat depline puteri pentru realizarea programului partidului, autorizându-l a duce la bunăsuță, în scopul acesta, alianță cu celelalte naționalități neungurești din statul unguresc.

Asemenea scrie și ziarul *Méphanei* din St. Etienne, *Le Matin* din Paris, *La Liberté* și *L'Univers* și din Paris.

(Va urma)

INFORMAȚII

D. P. Carp, ministrul domeniilor va lăsa zilele acestea o decizie în privința cheștiunii violor din Dobrogea, care se află sădite pe proprietățile Statului și care se dețin de persoane care nu au dreptul la proprietatea solului.

Timpul.

D. ministrul de reșobol a suspendat ordinile generale privitoare la concentrări și manevre ce au fost trimise la tipar, fiind că e probabil că măsurile luate în vederea manevrelor mari vor fi schimbate.

Remâne a se lăsa tot decisiunii în cursul lunii acesteia, după cum starea sanității a țărăi o va permite.

Antreprenorul curățării latrinelor capitalei cu ajutorul pompelor pneumatice, a fost însărcinat de primărie a curățării totale latrinele particularilor ce îi vor fi arătate de comisia de salubritate pe socrulă proprietarilor.

Ministerul de reșobol a decis să înființeze o școală de administrație în care sub-ofițerii de administrație vor fi admisi în urma unor examene. După 2 ani la studiu ei vor fi admisi în carierele de administratori cl. III (sub-lecționenți).

Cu această școală se va contopi școala de guarzi de artillerie și geniu.

Ea va fi deschisă anul acesta, iar școala de sub-ofițeri de la Bistrița nu va mai da de cat ofițeri de front.

Constituționalul.

Prima societate de navigație cu vapore pe Dunăre a publicat un nou itinerar valabil cu începere de la 1 (13) August.

După acest itinerar vaporele de pe râul vor atinge litoralul bulgar și vor porni de la Orșova pe Dunăre în jos în zilele de Marți ora 4 a. m. și Vineri ora 4 p. m. și vor percura stațiunile intermediare în acea zi până la Giurgiu. De la Giurgiu vor pleca *Mercurul* și *Sambăta* la ora 10

și 15 a. m. și vor percura stațiunile până la Brăila, de unde la ora 6 a. m. vor pleca la Galați în zilele de Joi și Duminică.

De la Galați vor pleca Luni și Vineri la ora 9 a. m. și vor ajunge la Oltenița Marți și Sâmbăta noaptea la ora 2 și 30 minute, când vor pleca și vor ajunge la Calafat Mercur și Dumineacă la ora și 15 a. m. Da unde vor continua drumul în sus.

— Suntem informați că în orașul Cerna-Voda se negligează măsurile sanitare pentru combaterea holerit: că afară de d-l Dr. Păcurar, medicul spitalului județean, mai nimenea, nici medic nici alt agent sanitari, sau agent administrativ, nu se ocupă de combaterea flagelului, nici de măsurile sanitare pentru a lucrea pericolul. — Călătorii ce vin din partea locului ne spun că serviciul de desinfecție e neglijat și că hamalit din port și gără sunt murari, iar că la Medgidie nu se desinfecțiază întregi vagonele, după cum a prescris consiliul de hygiene. Atragem atenția celor în drept, întrebând: n'ar fi mai bine ca desinfecția vagonelor și călătorilor să se facă la Murfatlar!

Senatatea în Constanța și Medgidie e perfectă.

Călătorii suspecti ce vin din Sulina nu vor fi primiți să debarcă în Constanța.

Asta-dată la orele 9 a. m., vaporul local *Constanța* face o excursie de plăcere la Mangalia, de unde se va înapoia la orele 7 seara.

Ni se scrie că în cotuna T. Murfat s'a prins o ceată de negustori cu mulți mici furăți și măncăți de la economii de vite de acolo. El a fost înaintați cu pieile mierilor și late d-lui subprefect respectiv. Vom vedea ce se va face.

Intre vizitatorii băilor veniți în septembrie curentă, distingem pe d-l General Mano, președintele Camerit Deputaților și d-l General Baroți cu familiile.

Puteam asigura că tot ce scrie *Aderevul* din ultimele zile în privința brigandajului din Dobrogea sunt nimice născociri reu-vătoare. — Noi, prin susținătorii acestui jurnal, împărtășim prin totă centrale Dobrogei, suntem în poziția de a scrie cele că se petrec în județ, și dar patem să acăstă desmințirea confratelor buenreștean, asigurându-l că e victimă vreunui dușman al d-lui Colonel Chiriacu, prefectul Constanței.

Vom reveni.

Onor. noștri abonați sunt rugați a achita abonamentele ziarului, *D. Grigoriu Librar*, de la care vor primi chitanță.

Abonamentele și anunțurile se pot adresa atât la redacție cât și la libraria *D. Grigoriu*.

NATIONALA

Societate generală de asigurare în Bucuresci
Capital Social 2,000,000 lei.
Fonduri de rezervă 4,000,000 lei.

Asigură contra incendiului, contra grădinii,
precum și în ramura "vieții" în toate combinații și urzitate.

Reprezentant principal pentru județul Constanța:

D-1 NICOLAE MASTERO.

Agenția pe Strada Gării No. 13, vis-à-vis
de grădina 23 Noembrie.

ANUNCIU

Aveți o șansă să ajunge la cunoștință orzabilului public că sun deschis în acest oraș pe Str. Marea
cel Mare No. 1 (fostă farmacia d-lui Băncules), o

FABRICA DE RAHAT ȘI HALVA

(Sucursala fabrică noastră din Galați)
în care fabricăm și vândem în angaj și în detail
Rahaturi, Halvă, diferite Dulceturi de muste,
Bombone, Cafea și Prăjitură și diferite alte mărfuri
de acasă branți și prețurile cele mai convenabile.

Mărturie aceste le văd și garantând de calitate lor bună.

Primim și comande de orice cantitate, pe care le executăm prompt.

Aveți multă speranță că onor. Public nu va lipsi unea da concursul d-lor. Cu stima

E. CRONDRA & V. LIMBEROPULO

DORNA

SARU, JUDEȚUL SUCRAVA

ISVORUL „CARMEN-SYLVIA”
APA MINERALĂ ALCALINA BICARBONATĂ

Concenția săracă a demonstrează că nutriția generală este foarte slabă, insuficientă și lipsită de calitate. Alte probleme concomitante:
fertilitate scăzută, ale fecundității, ale născărărilor și ale căilor de naștere, redată repede, infecții și diaree apă scăzută.

Maladie în ceea ce se referă la recomandă apă de Saru-Dorna, în
vîrstă „Carmen-Sylvia”, unde Acoria cu consecințele ei, prezența sa
pașnică, lipsa de poluă de mătură, situația generală, insuflarea
concentrată, sensul agitat, compresiune și diferențe în apătorele
Chlorosa (salonul fizic). Scrofulosul, Impalatismul (finguri invadate
cu spuma neînțeleasă) dintre boala de piele Eczema, Psoriarul
Ulcerosul (alcătuitorul pielei, pe corp și pe obraz) și diverse
constipuționale: Pelagra, Gata (pedigra), Rheumatismul. Ca reacție
situantă se poate aduna astăzi în următoarele boala cholerice în urmă
mai cără cholerice și pubertatea (în pleptălă), în urmă odată
și nefritele (ale rinichilor).

Dosar: Pentru adulți la dojar și la prieteni este o jumătate de
băutură cu său fără său.

Depozit la D-nu O. SEIT AN, Constanța

Fabulosu de eftin

M-am decis de aci înainte
Ca să vându înclătaminte
Cu prețuri forte moderări
Ca să fiți D-lor și Domnilor căștagări.

II.

De comanda de Poftă
În două-zeci ore le aveți
Iar și gata de vîzită
La minută le găsiți.

III.

De Domnul, Domne, Domnisoare
De șerboiu său vă o culore
Pentru sezonul de bal
Le găsiți numai la noi.

IV.

De vîzită să comandați
Va rog ocot nu mă dați
Caci sun un bun român
Cum a fost Tatal Străbun.

V.

De vîzită să mă aflați
Strada Traiană apucăți
Caci vă es eu înainte
Si vă fac un Compliment.

D. MOSORA

La „Casa Modernă”.

La bazarul român

O cantitate mare de mărfuri
de Galanterie, Manufactură,
Inclătaminte și alte specii de
mărfuri, vînd cu prețuri cele
mai moderate după concurența
pieței.

Fac apel la toți prietenii atât din oraș cât și din județe
a mă încuraja cu cumpărările D-lor.

G. Serbanescu.

Anunț

Cereți numai adevarata apă minerală din originala sursă

Borvis de Borszek

care este superioară tuturor apelor minerale, și vă feriți de alte
ape vatamatoare sănătatei.

Depozit general pe jîndul Balș și Bârgău este numit

D-1 C. Molândac

Strada Regală No. 89 și 91 bis în

— BÂILA —

Piața Independenței

A V I S

Piața Independenței

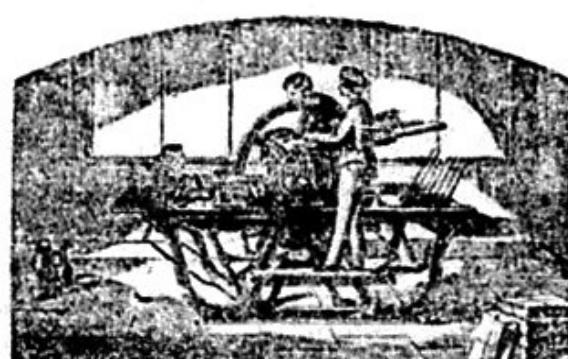
La Magazinul de Haine Gata

MAURICE HORNSTEIN

Se află un bogat assortiment de Haine Gata, pentru primă-vară și anume: 200 pardesiuri de diferite desemnuri din stofe cele mai fine. — 9,000 costumuri, haine complete de diferite desemnuri pentru barbați și copii. — 3,000 perechi pantaloni de diferite desemnuri de antazie. Un mare assortiment de haine de dame, pardesiuri de cheviot cu pelerine, achete după ultimul jurnal. — Pelerine lucrate în diadele și groje, toate după ultimul jurnal. — Fundări și altele o quantitate foarte mare de mătăi, în măsura cărora cu prețuri foarte edine. — Rog pe toți clienții să mă onoreze cu vizitele D-lor.

+36—Piața Independenței—36+

+36—Piața Independenței—36+

LIBRARIA ȘI TIPOGRAFIA
„Universala”**Librăria**

Este assortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

Papeterie bogat montată cărti scolare, de științe și diferite romane în limba Română și Francesă

Articole de pieleerie, albume de otografie și poezie, port-moneuri, port-tabacuri port-notise etc., etc.

Colecții de diferite tabouri, cornise pentru fotografie.

Jucării de copil și păpușă.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru piano din țară și străinătate.

Efectuarea promptă și prețurile căt se poate de moderație.

Girant Responsabil Ion Lupescu.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

Tipografia

Posezând o mașină din cele mai perfectionate sisteme „Mari-
noni” și fund assortat cu diferite litere și tăcătură cea mai modernă
poate efectua orice lucru prețum:

Cărți, Ziar, Afise, Registrare, Adrese, Circulații, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de înmormântare.

Deposit de tot felul de imprimate și registre necesare D-lor Perceptorii, Onor, Primării și Epitropiei de Biserici.

LEGATORIE DE CARTI

Gr. M. GRIGORIU

CONSTANTA